

הפורחת בכל יום..

הניוז היומי של דרשו.

Dirshu
דרשו ד' ועוזו
קרן עולמית לחינוך
ועידוד לימוד התורה

יום שלישי כ"ו אלול תש"פ | דף היומי בבלי: עירובין לו | דף הכולל: שבת פא.
דף היומי בהלכה: מתחילת סימן תקי"ב עד אמצע סעיף א' "אבל עבדו ושפחתו".
מוסר: אהבת חסד - בוא וראה' עד פרק ב'.
קנין חכמה הלימוד השבועי: וכל הדעות עד סוף ההקדמה

להצטרפות לקבלת הפותח בכל יום במייל: dirshu@dirshu.co.il

האברך פנה למרן הגר"ג שליט"א: "אני לא מצליח לבכות בתפילות ר"ה - מה עושים?" | כיצד הגיעה "חצוצרה" שנגנבה מבית כנסת במוסקבה לרבי אריה לוינ' זצ"ל | איזה חלות תאכלו בר"ה - עגולות? בצורת ציפרים? או בצורת סולמות? | "תרמתי וזכיתי" - מעשה שאירע השנה לאברך ממונסי 1977

חדשות דרשו

רבבות ילדי ישראל ברחבי העולם, קיבלו על עצמם להתחזק בשמירת הלשון ביום הילולת החפץ חיים זי"ע

כ-750 אלף מילדי ישראל מתלמודי תורה בכל העולם היהודי, ביותר מ-25 מדינות, מדרום-אפריקה ועד ערבות רוסיה, קיבלו על עצמם שמירת הלשון וההלכה • בימים אלו רבבות מיישראל מתחזקים בלימוד דף היומי בהלכה שעוסק בהלכות זי"ט

הנדרשות כדבר בעיתו מה טוב ללימוד לקראת החגים הקרובים, כאשר עד חודש כסליו ישלימו הלומדים בסדר הלימוד של הדף היומי בהלכה את חלק ה' של המשנה ברורה, ויחלו בלימוד חלק ו'.

רבבות הילדים בעולם היהודי למדו מאותה חוברת ייעודית שהופקה בשפות שונות, במיוחד לרגל היא"צ, ושונעה במערך לוגיסטי חובק עולם לקצוות תבל. החוברת המיוחדת כללה סיכום מיוחד של "דף היומי בהלכה", קטע הלימוד היומי בשמירת הלשון, וסיפורים על מורשתו של החפץ חיים ופרק תהלים מיוחד.

התלמידים הקדישו את הזמן המיוחד שהוקצה על ידי מוסדות החינוך, על מנת לעיין במשנתו של אחד מגדולי הדורות בעם ישראל, ומי שהיה סמל מובהק לשמירת הלשון והמחשבה, והיה לאחד מגדולי מורי המוסר והיראה, שכיום קשה לנו בכלל לאמוד את אורם ואת גדולתם.

בתוך כך, השנה לראשונה הוכנה חוברת מיוחדת, הקוראת

זה כבר הפך למסורת של שנים: בארגון 'דרשו' - הארגון התורני הגדול בעולם, מארגנים מדי שנה מעמדים רבי רושם ביום היא"צ של מרנא החפץ חיים זי"ע, מחבר ה"משנה ברורה" וה"חפץ חיים". גם השנה, ביום ההילולא שחל ביום ראשון כ"ד באלול, חצי מיליון ילדי ישראל מתלמודי תורה בישראל ועוד כ-250 אלף ילדים ביותר מ-25 מדינות, מדרום-אפריקה וונצואלה, ועד ערבות רוסיה הקפואות, למדו מספר חפץ חיים וקיבלו על עצמם שמירת הלשון וההלכה.

החיוזוק בלימודם של הילדים מתקיים במקביל להתחזקות כללית בעם ישראל, בפרט בימי הרחמים והסליחות, להתחזק בלימוד דף היומי בהלכה במשנה ברורה. לימוד שהפך בשנים האחרונות לנחלת כלל ישראל, הקובעים מדי יום שיעורים ולימוד כסדר בהלכות הנצרכות ונדרשות לכל יהודי לידע דבר יום בימו, למען ילך ויצעד בדרך התורה על כל צעד ושעל.

בימים אלו, עוסקים רבבות אלפי ישראל בהלכות יום טוב,

ויותר אנשים שרוצים לקשור את חייהם בלימוד הלכה יומי, שלפי כל גדולי ישראל זו הדרך הנכונה ביותר לאיש יהודי, על מנת לידע הדרך אשר צדיקים ילכו בה" אומרים בארגון. "דווקא כעת יש עניין מיוחד ללמוד הלכות חג בחג, כאשר הלימוד עוסק בהלכות יו"ט. ויהי רצון שזכותו של מרנא החפץ חיים, תסייע לכולנו בס"ד לצאת במהרה מהמצב הנוכחי ולהוסיף חיילים לתורה".

לבנות ישראל להצטרף גם הן ללימוד ההלכה היומית. החוברת מכילה סיפורים מרתקים בהם סיפור מרגש על אמו של החפץ חיים, שגידלה את המאור הגדול שהאיר את העולם בתורתו, ואת סיפורה המיוחד של הרבנית פייגא, בתו של החפץ חיים. בארגון 'דרשו' אומרים שחרף הקורונה שהגבילה את היכולת לערוך פעילות כמידי שנה, נרשמת התעניינות עצומה בהצטרפות ללימוד דף היומי בהלכה. "אנחנו רואים שדווקא כעת יש יותר

חדשות מהעולם היהודי

הרבי מצאנו שליט"א התייפח בבכי במהלך הסליחות, ואמר: "עברה עלינו שנה קשה ומרה"

David Cohen/Flash90

האזינו לדברי האדמו"ר

עוד עורר הרבי: "אנו מתמודדים לצערנו עם נגיף קשה, ועם מחלות נוספות שמביאות אותנו למצב שאף אחד לא יודע מה ילד יום, ואנו מאמינים באמונה שלימה שבראש השנה יכתבון, וביום צום כיפור יחתמון, כאשר בשנה שעברה אף אחד לא חשב שכעבור כמה חודשים נגיע למצב של 'פה יתפורר הארץ'". בסיום השיחה דיבר הרבי שליט"א על כך שימים אלו, בהם נפתחים ספרי חיים ומתים, אמורים לגרום לכולנו לשוב בתשובה שלימה, ולהתפלל לפני קוב"ה שיקרע מעלינו כל גזירות קשות ורעות. וגם אם בעבר היו אנשים צעירים יותר שאננים, היום אנו במצב בו אנשים מכל גיל, גם צעירים, איבדו את חייהם, ועלינו להתעורר יותר.

בשעה 5:00 לפנות בוקר, תחת כיפת השמיים במהלך סליחות ראשונות, נשא האדמו"ר מצאנו דברי חיזוק והתעוררות לחסידיו כשדמעות זולגות מעיניו. הרבי נשא את הדברים בבכיות נוראיות על המצב הקשה בו שרוי עם ישראל: "יש לנו מנהג אבותינו בידינו לדרוש ולשאת דברים כדי לעורר ולהזכיר לכולנו היכן אנו נמצאים, אבל כל זה שייך בימים כתיקונם, ובתקופות רגילות, אך כעת אנו נמצאים בתקופה מרה, תקופה שבה אנו אפילו לא יכולים לומר סליחות בתוך בית המדרש". הרבי המשיך ועורר בבכיה גדולה: "עברה עלינו שנה קשה ומרה, שנה שבה הסתלקו מאיתנו מאות רבות של יהודים חסידים ואנשי מעשה, יהודים יראים ושלמים ומרביצי תורה, אסונות קשים שלא שמענו עליהם מזה שנים רבות, בהם אלפי יתומים, אלמנות ומשפחות רבות שנשארו שבורי לב".

האזינו לדבריו של האדמו"ר בקובץ המצורף

חדשות מהעולם היהודי

גדולי ישראל בקול קורא לאברכים: "חלצו חושים למען אחיכם ובשרכם בחורי החמד!"

מרנן גדולי התורה והחסידות, מתחננים על בחורי ונערי ישראל בתקופה הקשה

זו לשון המכתב: הנה כידוע לכל, בעת האחרונה התרגשה עלינו גזירה אשר לא היה כמותה זה דורות הרבה, בהימוט מוסדי תבל בשל הירוס אשר התפשט בכל העולם כולו, ולגודל שברנו נעדרו ל"ע נפשות רבות מישראל בכל מקומות מושבותיהם. ליבי

מרנן ורבנן גדולי החסידות שליט"א, יוצאים במכתב חתום, הקורא לאברכים ובני תורה ליטול על עצמם אחריות לנשמותיהם של אחיהם הצעירים, נערים ובחורים שנקלעו לתקופה הקשה והם בימי נעוריהם, לעמוד לימינם ולחזקם בתורה ויר"ש.

ליבי על חלליהם

יחוש ד' רפואה לזקוקים לכך, ועל הבריאים יהמו רחמי שיתמידו בקו החיים והשלום.

ברוך ה' זכינו ובסיעתא דשמיא מאות ואלפים בחורי חמד יושבים על תלמודם ומתעלים בתורה ויר"ש, אולם מצרים אנו מאוד על חללים מקרב בחורי ונערי ישראל שנפלו בנפש וברוח, כשעיני הורים ומורים רואות וכלות בעבורם, וזעקתם עלתה ובאה אלינו, להצילם מרדת שחת בעוד מועד. ונפשנו יודעת מאוד עד כמה אורב היצר ומבקש את לב בני הנעורים, ואלו תעצומות נפש נדרשים מכל אחד מהם שיחזיק במעוזי עבודת ה' אף בימים כתיקונם, ועל אחת כמה וכמה בתקופה זו.

ובכן פונים אנו בזאת אל אברכים בני תורה די בכל אתר ואתר, בקריאה של חיבה ובתחינה מקרב לב עמוק: נא ונאה חלצו חושים למען אחיכם ובשרכם בחורי החמד המסולאים בפז, שנקלעו לתקופה קשה זו בימי נעוריהם. אמצו רוח והקדישו

לבכם לרומם את רוחם ולהחזיקם על דרך המלך, דרך התורה והחסידות, להעלות את השגותיהם ולטעם בהם שאיפות קדושות וטהורות, לעבדו יתברך באהבה ויראה, בשמחה וברוממות, כפי שלמדונו רבותינו הקדושים הבעש"ט הקדוש ותלמידיו ז"ע.

ונבוא נא בבקשה מהאברכים החשובים שיחי', שמי שרבני הישיבה או המחנכים יציעו לו ללמוד ולסייע לבחורים מבני הקהילה, שישתדל לקבל את ההצעה ולעמוד לימינם של בחורי החמד שיחי' לתמכם, לחזקם, לעודד את רוחם ולהשקות את נשמתם במים חיים, שיגלו את חשקות התורה ושמחת עבודת ד' מתוך רוממות הנפש.

ריבון העולמים ובורא כל הנפשות, יחוס וירחם על פליטת עמו ישראל להחזיקם ולהחיותם בגופם ונפשם, יגמול לכל העושים והמעשים במידה כנגד מידה בבנים עוסקים בתורה ובמצוות, ויברך אותם ואת כל בית ישראל בכתיבה וחתומה טובה בספרן של צדיקים לחיים טובים ולשלום.

077-2222-666 או *4992

קו השיעורים של 'דרשו' - לחייג, ללמוד, לדעת

עניינא דיומא

"אברך אחד התאונן בפניי, שתמיד היה בוכה בתפילות ראש השנה, ואילו בשנים האחרונות הפסיק לבכות. והצטער על כך מאוד, ושאל כיצד יוכל לעשות שיבכה כמו בשנים עברו..."

Aharon Krohn/Flash90

עצה להתעוררות בתפילה ממרן הגר"ג אדלשטיין שליט"א

ברורה (צח, א): "ואל יכוון האדם בשמות וייחודים רק יתפלל כפשוטו להבין הדברים בכוונת הלב וכו', ובתשובת רש"ל העיד על הר"ש שאמר אחרי שלמד סתרי הקבלה שהוא מתפלל כתינוק בן יומו". וידוע שאם מתעכבים יותר מדי בתפילה עלולים להיכנס בראש גם מחשבות זרות של יצר הרע, ומור"ר הגה"צ רא"א דסלר זצ"ל המשיל בזה ואמר כי עגלה שנוסעת לאט יכולים לטפס ולעלות עליה בדרך, ואילו רכבת שנוסעת מהר, אי אפשר לעלות עליה באמצע נסיעתה...

קיבל האברך את העצה והתפלל בימים הנוראים כמו שילד קטן מתפלל, עם כוונת פירוש המילים הפשוט, ובלי מחשבות מיוחדות, ולאחר מעשה סיפר לי שאכן התפלל בהתרגשות ובכוונה עצומה ובכה באותה שנה יותר מכל השנים! כי תפילתו היתה זכה וטבעית בלי שום מאמצים.

(ממנד גרש ירחים)

שח מרן רה"י הגר"ג אדלשטיין שליט"א: מעשה באברך אחד שבא להתאונן בפניי, כי תמיד היה בוכה בתפילות בראש השנה, ועכשיו בשנים האחרונות הפסיק לבכות, והצטער מאד על הירידה שאינו מצליח לבכות בתפילה, כי אם פעם היה בוכה זה סימן שהיה מתפלל בכוונה, ואם עכשיו אינו בוכה זה סימן שאינו מתפלל בכוונה, וכיצד יוכל לעשות שיבכה כמו בשנים עברו?

שלחתי אותו לאדם אחר שמבין בזה, והלה הסביר לו שאי אפשר לבכות בכוונה, ובכייה זה דבר טבעי - כשכואב מתחילים לבכות, וכשלא כואב לא בוכים, ואם הוא נמצא במתח וטרוד כיצד לבכות, בוודאי לא יצליח לבכות, ורק אם יתפלל באופן טבעי ויפסיק לחשוב על זה, אז מתוך רגש יוכל להתעורר לבכייה.

ואמרתיו לו שכתוב בספרים כי גדולי המקובלים שידעו את כל סודות התפילה, בשעת התפילה היו מתפללים כמו ילד קטן, עם כוונת פירוש המילים הפשוט ללא שום כוונה נוספת, וכמו שהביא המשנה

**אני מסתובב ורואה את השווער שלי קורא לי מעבר לכביש.
הוא סימן לי לא להתקרב אליו, מחמת הוירוס המשתולל,
והוא צועק לי: "א גוט מועד! מה נשמע? נו, קיבלת את
המתנה לחג?" - מתנה?? לא הבנתי למה הוא מתכוון...**

זו מי שנותן כביכול להקב"ה ומחזיק תורה ודאי שהקב"ה יתן לו מתנות וככל שנותן לקב"ה יותר, הקב"ה יתן לו מתנות עוד ועוד."

ביום ראשון, י"א ניסן תש"פ, לא הספיקו הרב והתלמיד לשוחח. שניהם היו טרודים בהכנות לחג, עם כל הסגר שהיה בארץ והתפשטות הקורונה בארה"ב.

ביום ראשון שאחר כך, ג' דחול המועד פסת, הבחין הרב גרוסמן בלא פחות מחמש שיחות שלא-נענו שהגיעו מתלמידו. ברגע הראשון נבהל והיה בטוח שקרה משהו. מי יודע, אולי קשור לקורונה שהשתוללה בארה"ב.

התקשר לתלמיד, שהרגיע אותו שהכל בסדר - ושאל: "הרב זוכר את הדברים שציטט לי בטלפון בשיחה האחרונה?" והמשיך לגשש: "יש לרב איזה כולל וכדומה שאלי התכוון שאתרום?" "ממש לא" - השיב הרב גרוסמן - "אני לא קשור לתחום..." והתלמיד סיפר:

"ברגע שפרצה הקורונה כל הצדקות נעצרו. הרב יודע, אי-וודאות. חשש מפני העתיד... כאשר שמעתי את ההודעה שהשאתם החלטתי שלמרות הכל השנה אני תורם לקראת פסח כפול ממה שאני רגיל. תרמתי והדבר פרח מזיכרוני.

"היום בבוקר אני יוצא לרחוב לקנות כמה מוצרים, ולפתע שומע קול מוכר קורא לי 'יצחק! יצחק!' [שם בדוי]. אני מסתובב ורואה את השווער שלי... קורא לי מעבר לכביש. רציתי להתקרב אליו לאחל לו 'גוט מועד' אך הוא סימן לי לא להתקרב מחמת הוירוס המשתולל.

"והוא זועק לי: 'א-גוט מועד! מה נשמע? נו, קיבלת את המתנה לחג?' -

"מתנה???" לא הבנתי למה הוא מתכוון. כבר התחלתי לחשוש שהוא השאיר משהו מאחורי הדלת, ואיזה כושי לקח... הייתי נבוך. לא רציתי לצער אותו ואז הוא הבהיר: 'בבנק, בבנק...' "נרגעתי. אם זה הופקד בחשבון, אף כושי לא שם על כך את ידו. הודיתי לו מעומק הלב, למרות שלא היה לי מושג במה המדובר. כך או אחרת, זה היה מפתיע. מאז נישואי - לפני מעל עשר שנים - הוא מעולם לא הפקיד לי סכום בבנק (התלמיד לא התלונן אלא רק ציין עובדה. הוריו ברוך-השם אמידים).

"חזרתי הביתה. בדקתי בבנק וגיליתי שהוא אכן הפקיד לי

הוא זעק לתוך הטלפון: "ואני אומר שלא כהרגלי, ודאי שמי שיתמוך בשעה זו בכללים ינצל הוא ומשפחתו מהמגפה ולא ינזק בממונו - ואדרבה יזכה לכפליים וכפל כפליים" - - כן, במשך דקות ארוכות הוא דיבר ודיבר - כאשר מהצד השני של הקו אף אחד בעצם לא מקשיב.

קוראים לו הרה"ג רבי מנדל גרוסמן שליט"א, והרקע לסיטואציה נעוץ באחד מתלמידיו שמתגורר בחו"ל. התלמיד למד אצלו בארץ-הקודש, אך גם לאחר שנישא וחזר לארה"ב הם ממשיכים לשמור על קשרי רב ותלמיד.

ומנהג יפה קבעו להם: פעם בשבוע הם משוחחים במשך עשר דקות בדברי תורה וחיזוק, דקות קצרות בכמות אך גבוהות באיכות. זמן בו מתנתק התלמיד מעסקיו, וחוזר להיות ישיבה-בחור צעיר... שיחת הטלפון קבועה לימי ראשון, יום השבתון הרשמי בארה"ב, המסוגל אצל יהודי חו"ל להתחזקות רוחנית.

יום ראשון, ד' ניסן תש"פ.

התלמיד לא יצר קשר והרב גרוסמן הקדים אותו. התקשר אך הגיע לתא-קולי. גם הניסיון הנוסף לא צלח, והוא החליט להשאיר לו הודעה. הודעת-חיזוק. בשונה מתמיד, חשב שהפעם לא ישאיר לו רק "חידוש" או "ווארט" אלא אף יצטט באוזניו דברים שאמר הגאון רבי דב לנדו שליט"א, בשבח החזקת התורה בתקופת הקורונה:

הוא ציטט בלשון הקודש, ותרגם לאנגלית, ציטט ותרגם:

"אני מבין את הקושי שיש לנדיבי עם מחזיקי תורה. גם יש קושי טבעי לתת, כי מי יודע מה יהיה... אבל במיוחד עכשיו שהמצב קשה בהחזקת התורה של האברכים, כיון שראשי הכוללים אינם יכולים להגיע לחו"ל, וגם נמצאים לפני פסח שיש הוצאות רבות - בפרט למשפחות אברכים - ואדרבה יש כאן גם ענין של קמחא דפסחא. וביותר שישנם אברכים שעקב המצב שהתרחש נשותיהם לא יקבלו את משכורתם, ודאי שכעת החובה היא גדולה לאין ערוך.

"ואני אומר שלא כהרגלי, ודאי שמי שיתמוך בשעה זו בכללים ינצל הוא ומשפחתו מהמגיפה ולא ינזק בממונו ואדרבה יזכה לכפליים וכפל כפליים, ויהיה לו הצלחה גדולה בכל מה שעוסק, אני לא אומר כמה לתת אבל הקב"ה נותן מתנות ובשעה

"איך היה הלשון שציטט הרב בטלפון? - "ודאי שמי שיתמוך בשעה זו בכללים... יזכה לכפליים, וכפל כפליים" - - - (איש לרעהו)

והדבר הכי חשוב: הסכום שהשווער הפקיד לי היה...פי ארבע

טעימה מגיליון 'לקראת שבת'

עם הזריחה יצא רבי חיים ברלין לכיוון בית הכנסת, והנה הוא רואה לנגד עיניו עגלה עמוסה בחפצים ישנים, וביניהם... רבי חיים לא האמין למראה עיניו: הלא זהו שופר אמיתי!! שופר ממש!!

סיפורו של השופר המיוחס ששימש את רבי אריה לוי זצ"ל להכרזה על כניסת השבת

הרב ישראל ליוש שליט"א

הלכות שופר. הלימוד יעלה לרצון לפני שומע קול תרועת עמו, כאילו תקענו בשופר, הרהר...
 למחרת עם זריחת החמה, יצא רבי חיים מביתו לכיוון בית הכנסת, והנה הוא רואה לנגד עיניו בפינת הרחוב, עגלה עמוסה בחפצים ישנים, ומקומו של העגלון מקושט בקישוטים שונים, ביניהם שופר! רבי חיים לא האמין למראה עיניו... הלא זהו שופר אמיתי!! שופר ממש!!
 רבי חיים ניגש לעגלון ושאל אותו: "מנין לך שופר זה?", "יסלח לי כבוד הרב" - רעד קולו של העגלון - "לא ידעתי שזה שלך"...
 רבי חיים לא נרתע, והמשיך לחקור את העגלון אודות השופר, כדי לדעת אם הוא נעשה בידי ישראל והוא כשר למצווה. העגלון סבר שרבי חיים הוא הרב של בית הכנסת ממנו לקח את השופר, וחשש שמא הוא יסגיר אותו לשלטונות, ובתמורה להבטחה שרבי חיים לא יעשה כן, נתן לו את השופר וסיפר לו כי חובב חצוצרות הוא, והוא גנב אותו מבית הכנסת הסמוך לביתו.
 שופר זה נדד עם רבי חיים בכל מסעותיו, וכאשר הגיע לארץ ישראל, מסר אותו לרבי אריה לוי שעשה בו מצוות רבות וזיכה בו את הרבים.

שופר מיוחד היה גנוז בידי של הגאון רבי אריה לוי זצ"ל, אותו קיבל במתנה מהגאון רבי חיים ברלין זצ"ל, בנו של הנציב זי"ע. שופר זה שימש את רבי אריה להכרזה על כניסת השבת, ע"י תקיעה ארוכה לארבע רוחות השמים, ובשופר זה אף היה תוקע לחולים ונדכאים, אשר נבצר מהם לבוא לבית הכנסת לתקיעת שופר.
 מיוחד ומיוחס היה שופר זה, כפי שסיפר עליו רבי חיים ברלין בעצמו:
 כאשר הייתי רב של מוסקבה, גזרו הרוסים על היהודים גזירות רבות. פעילות יהודית היתה מסוכנת מאוד, והנה חודש אלול בא, והשופר היחיד שהיה בבית הכנסת נסדק ונפסל. בכל האזור לא נמצא שופר כשר אחר, וכבר לא היה די זמן להביא שופר כשר מחוץ לגבולות רוסיה...
 בצר לי הבנתי שכנראה זו תהיה השנה הראשונה, בה לא יזכו תושבי מוסקבה היהודים לשמוע קול שופר...
 ליל התקדש חג. השמש שקעה ויום הדין הנה בא ושופר אין. רבי חיים שב מבית הכנסת, סעד את סעודת החג והתיישב ללמוד

יהלומים מגדולי ישראל

מששמע מרן זצ"ל על חששו של האברך שסיבת צרותיו היא משום שפגע בו פעם - אמר שאינו זוכר מאומה, ובכל מקרה הוא מוחל לו בלב שלם. אולם הרב טויב שב ואמר כי הנוסח הזה לא ירגיע את האברך. מה שאירע עתה, היה בבחינת פלאי-פלאות...

סיפור מופלא על מידותיו הנאצלות של מרן הגרא"מ שך זצ"ל

משקובסקי, שהמעשה היה קשור לגיסו הגאון רבי אברהם-צבי טויב.

סיפור מופלא סיפר לאחרונה הגר"י זילברשטיין שליט"א, על מרן הגרא"מ שך זצ"ל, אותו שמע מיבדל לחיים הגאון רבי חזקיהו

האברך, כיון שהוא כן תולה בפגיעה זו את הסיבה לצרותיו. מה שאירע בהמשך היה בבחינת פלאי-פלאות: מרן, ברוב ענוותנותו, ביקש אפוא מהרב טויב לנסח את נוסח-ההודעה שהוא חושב שתרגיע את האברך, "ואני אחזור על הנוסח מילה במילה", אמר... ישב הרב טויב וניסח את הדברים, ומרן זצ"ל חזר על כך מילה-במילה, ואמר שהוא סולח ומוחל בלב שלם וכו'. ואכן, האברך, בשומעו את הדברים, נרגע.

עברו כמה חודשים, והגיעו הימים שלפני פסח. מרן הגרא"מ שך יושב בביתו, ומבקש לקרוא אליו בדחיפות את הרב טויב. משהגיע, פונה אליו מרן ואומר לו: "אתה זוכר שהיית אצלי וסיפרת על אברך שפרנסתו נפגעה?" - - - הרב טויב הנהן לאות הסכמה, ואז אמר לו ראש הישיבה: "מן הסתם אין לו עכשיו כסף לרכוש את צרכי הפסח..."

הכניס הגרא"מ את ידו לכיס ה'פראק' שלו, והוציא משם חבילה גדולה של שטרות, ואחר כך הושיט ידו לכיס השני ושלף גם משם כסף רב, ומסר לידי הרב טויב, והורה לו למסור את הכסף לאברך ההוא...

כל מילה מיותרת כדי לתאר את מידותיהם הטובות של גדולי ישראל, שאם לא די בכך שהם מחלו לו לגמרי על הפגיעה בכבודם, ועוד הסכימו להקריא את המחילה מתוך ה'כתב', ידם פשוטה גם לסייע לפוגע, כדי שיהיה לו כסף לצרכי החג.

(קול ברמה - בטאונה של רמת אלחנן)

המעשה נסוב על בן-תורה שבנו חלה, והאב והאם היו מרותקים למיטתו בבית החולים. כתוצאה מכך איבדה האם את מקור פרנסתה והבית כולו התערער. האב עשה את חשבון נפשו, והגיע למסקנה שהצרות הללו הגיעו אליו כתוצאה מפגיעה שפגע פעם בכבודו של מרן ראש הישיבה הגרא"מ שך.

התדפק האבא על דלת-ביתו של הגרא"מ טויב, שהיה אחד ממקורביו המובהקים של מרן זצ"ל, וביקש ממנו שייגש אל ראש הישיבה, יספר לו את הצרות החולפות על ראשו, ויאמר לו שהוא מתחרט בלב שלם על הפגיעה, ומבקש שימחל לו.

רבי אברהם-צבי ניסה להתווכח עם האב, ואמר שלדעתו בקשת-הסליחה תיפגם בצורה כזו, שהרי אם אתה פגעת בראש הישיבה, איזו דרך היא לשלוח אליו שליחים?! אתה צריך בעצמך להיכנס אל הגרא"מ ולבקש את מחילתו! ראש הישיבה עוד עלול להתרגז, ולכעוס על כך שאתה שולח אותי, ואני חושש לעשות זאת. אבל האבא טען שהוא אינו מסוגל לעשות זאת, והפציר בפני הרב טויב שיעשה זאת עבורו.

בלית-ברירה עלה הגרא"מ טויב למעונו של ראש הישיבה, ומששמע מרן זצ"ל במה מדובר, ביטל את הכל במחי-יד, ואמר שהוא אינו זוכר כלל שהאברך ההוא פגע בו אי-פעם, ואם הדבר כן התרחש - הוא מוחל לו בלב שלם. "אבל תגיד לו", הוסיף מרן, "שלא אני הסיבה לצרות שפקדו אותו".

הרב טויב אמר לראש הישיבה שהנוסח הזה לא ישמח את

עניינא דיומא - ראש השנה

**"אחר סעודת היום היה אבא יושב ואומר תהלים.
אחרי מנחה היינו הולכים עם אבא לאמירת
תשליך ב'גן העיר', שם היה אגם עם דגים...
כל הדרך אמר אבא תהלים מתוך הספר..."**

הרבנית ר. צביון בתו של מרן הגר"ח קנייבסקי שליט"א, על הימים הנוראים בבית אבא

רבות היתה טורחת לעלות הביתה בהפסקה שבין שחרית למוסף, ולשם מה? - כדי לשרת את האורחים ואת הנכדים שנכנסו לקדש ולטעום בביתה, הסמוך לבית הכנסת. היא היתה מגישה להם מיץ ענבים ומכבדת אותם בעוגות מעשה ידה. לאחר מכן מיהרה לחזור לבית הכנסת, כשהיא שבה לטפס במעלה המדרגות של 'לדרמן'...

אחר סעודת היום היה אבא יושב ואומר תהלים. אחרי מנחה היינו הולכים עם אבא לאמירת 'תשליך' ב'גן העיר', שם היה אגם עם דגים... כל הדרך אמר אבא תהלים מתוך הספר. בחזור היה נכנס לבקר את בן דודו, הגאון ר' שמר'ל גריינמן, שהיה מרותק למיטתו שנים רבות והתגורר ברחוב וולפסון, הסמוך לגן העיר.

אתם נצבים היום כְּלַכְּם לִפְנֵי ה' אֱלֹהֵיכֶם (דברים כט ט)

בימים הנוראים עמדה בבית אווירה של רצינות וכובד ראש. מימי הסליחות ועד יום הכיפורים היינו מרבים באמירת תהלים. (בעשרת ימי תשובה נהג אבא לסיים את ספר התהילים מדי יום, גם בראש השנה וביום הכיפורים). בתפילות ישבו אמא ודודתי, להבחל"ח, זו לצד זו בעזרת הנשים של 'לדרמן', והיו מתפללות ברגש ובתחנונים.

בליל ראש השנה, אחרי 'מעריב' היו ניגשות כל המתפללות ללחוץ את ידה של אמא ולהתברך ממנה לשנה טובה, לאחר מכן היתה אמא עולה לכל בתי השכנות ומברכת אותן בברכת 'שנה טובה'.

ערב יום כיפור - מנהג הכפרות

את מנהג ה'כפרות' קיימנו בליל ערב יום כיפור, ובארבעה

ראש השנה היה יום שכולו תפילה

אמא הקפידה לא לאכול עד אחרי תפילת מוסף, אולם במשך שנים

התפילות והתחינות שנהגה לומר. ביום זה לבשה אמא מטפחת לבנה, מה ששיווה לה מראה של קדושה והוד.

השכנות לבית הכנסת הביאה לביתנו אורחים. שנה אחת התפלל בביתנו רבי דוד קורלנסקי, ששימש כגבאי ב'לדרמן'. היה זה בשנתו האחרונה: הוא סבל מחולשה בלבו, אך הרופא אמר לו שאם ינוח כל היום יוכל להתענות. זוכרת אני כיצד ישב כל היום במרפסת ביתנו כדי לשמוע את התפילות העולות מבית הכנסת. לימים נעשה בנו הגאון רבי בנימין זצ"ל, שהיה מראשי ישיבת פונביז' לצעירים, מחותן שלנו. בתו האחת נישאה לאחי, ובתו השנייה נישאה לבן אחותי.

במוצאי הצום בשנים האחרונות הצטופפו בביתנו אורחים רבים, לפעמים אפילו יותר ממניין, שבאו לשמוע את ההבדלה מפי אבא. לאחר מכן נשארו כולם לסעודה. אף על פי שהיה זה לאחר צום, היה ברור שבבית הזה מחכים בשמחה לבואו של כל אחד!

ואכן, אמא קיבלה את הבאים בסבר פנים יפות. בקוש טעמה כזית, וכבר פנתה להגיש לקהל סעודה דשנה: חלות, דגים, סלטים, מרק וקומפוט, כשאיש לא הצליח לשכנעה להתיישב אף היא לאכול בניחותא. רק לאחר שנסתיימה הסעודה, והאורחים יצאו שבעים ומרוצים, נפתחה אמא לסעוד בעצמה.

(מתוך 'בית אמא')

תרנגולים: תרנגול לאבא, תרנגול לאמא, תרנגול לכל הבנים ותרנגולת לכל הבנות. לפני עשיית ה'כפרות' בדקנו האם העוף הולך ארבע אמות. לאחר ה'כפרות' היינו הולכים לשוחט שגר בשיכון ויז'ניץ, ואבא קיים את מצוות כיסוי הדם. אחר כך פדו את הכפרות ושילמו את תמורתם לעניים. עוד באותו לילה הכשירה אמא את העופות ובישלה אותם לסעודת המחר. זמן מה לאחר סיום הכנתם כבר היה עליה לצאת לאמירת 'סליחות' סמוך לעלות השחר...

בשנים מאוחרות יותר היתה כל המשפחה מגיעה לעשות 'כפרות' עם אמא. היה זה מחזה מרגש ביותר, לראות את אמא מעבירה את התרנגולת מעל ראשי כל הנכדות מתוך שמחה של מצווה. המעמד גרר אחריו המולה רבה ו'בלגן', אבל אמא לא חדלה ממנהגה זה וקיימה אותו מדי שנה בהתרגשות עצומה! לאחר מכן הגיע השוחט לחצר ביתנו, וכיבדו את כל בני הבית במצוות כיסוי הדם. חלק מן העופות שלחה אמא למשפחה נזקקת.

יום הכיפורים - תפילות וחסדים

יום הכיפורים היה שיאם של הימים הנוראים. הרצינות ואימת הדין עמדו בחלל. אמא ביקשה שיסיימו במהירות את הסעודה המפסקת כדי שתוכל להקדים להגיע לבית הכנסת ולומר את כל

עניינא דיומא - חודש תשרי

חלות עגולות בחודש תשרי - על שום מה?

מאת הרב ישראל יעקב פרבר והרב יהודה לייב שטיסל מח"ס 'המנהג'

מישראל יעשה לשבת שתי חלות שיהא אורכן יותר על רוחבן כצורת שני ווי"ן, נגד הסוד של י"ב חלות של לחם הפנים שהן גם כן וא"ו כנגד וא"ו.

חלות עגולות לסימן טוב

וכל זה הוא בשאר שבתות השנה, אבל מראש השנה עד אחר הושענא רבא נוהגים לאפות חלות עגולות דווקא, כמו שכתב בספר 'טעמי המנהגים' (ליקוטים אות קפג) עפ"י מה שכתב בשו"ת מהר"י אסאד (או"ח קנז) לבאר מה שנוהגים בפסח לעשות מצות עגולות, שהיה בזמן ההוא חוק המצרים לעשות הלחמים שלהם מרובעים ומשולשים לפי ריבוי האלוקות שהאמינו, וכדי להרחיק מחוקות התועבות של המצרים עשו ישראל ההיפך מהם ועשו לחמיהם עגולים המורה על האחדות,

מנהג ישראל בכל שבתות השנה ובי"ט לעשות חלות מוארכות לכבוד שבת ויו"ט, ואילו בחודש תשרי המנהג לאפות חלות עגולות ולא ארוכות [ויש לציין שבקהילות הספרדים וכן אצל בני עדות המזרח, המנהג גם בכל ימות השנה לעשות חלות עגולות לשבת, זכר למן שהיה עגול כדכתיב 'כזרע גד', ופירש רש"י עגול].

בשל"ה כתב הטעם שאופים החלות במשך השנה בצורת ו', כדי להשלים את שם הוי"ה בעת הבציעה, לפי שחתיכת החלה שבוצעים היא בצורת יו"ד, וה' אצבעות שתי הידיים הן שני ההי"ן, והחלות הן כדמות ו'. ורמז ע"ז הדברי חיים מצאנו זצ"ל שזהו מה שאומרים בזמירות לליל שבת קודש 'בווין תתקטר'.

ובשם הרה"ק מראפשיץ זצ"ל מובא בספרים, שלאחר החורבן כשפסק לחם הפנים תיקנו אנשי כנסת הגדולה שכל אחד

חלות בצורות שונות

המנהג בכמה חצרות לאפות לראש השנה חלות בצורת ציפורים, כמובא בספר תורת אמת שעושים כן לסימן שהשי"ת יגן וישמור אותנו כמו שכתוב בפסוק (ישעי' ל, ה) 'כציפורים עפות כן יגן ה' צבאות'. ובסקווירא המנהג לעטר את החלות העגולות עם קשר בצורת ציפור.

ויש שנוהגים לעשות חלות כמו סולמות, לפי שבראש השנה דנים כל אחד - מי יעני ומי יעשיר מי ישפל ומי ירום, ומובא במדרש תנחומא שהקב"ה עושה סולמות ברקיע, את זה הוא מעלה ואת השני הוא מוריד, לכן עושים סולמות לרמוז על זה ('מטעמים' עמ' לג). ויש אומרים שטעם המנהג הוא לסימן שיעלו התפילות למעלה לאבינו שבשמים, וכן מובא ב'מנהגי בית אליק' שהיו נוהגים לאפות ב' חלות, אחת בצורת ציפור ואחת בצורת סולם.

להארות והערות ניתן לפנות
למכון 'המנהג' במייל: hamenhog@gmail.com

ובראש השנה שאז הוא עיקר הזמן שממליכים את המלך יחיד ומיוחד וכן משך כל החודש העדיפו לאפות חלות עגולות, וכן היה המנהג בערי אשכנז.

ויש שכתבו שעושים כן לסימן טוב, כי דבר עגול אין לו קץ וסוף והוא לסימן טוב לאריכות ימים בלי קץ ובלי סוף ('תורת משה' מהדורה רביעית). ויש צדיקים שאמרו שעושים כן כיון שחלות עגולות הם כעין צורת כתר לרמוז מה שאומרים 'ויתנו לך כתר מלוכה'.

רבים נוהגים אף בשבתות שבחודש תשרי לאפות חלות עגולות מטעמים אלו, אך בכמה קהילות מישראל היו נוהגים אף בשבתות אלו לאפות חלות כבשאר שבתות השנה.

חלות ארוכות בחג הסוכות

יש שנהגו לאפות חלות עגולות רק לראש השנה וערב יו"כ והושענא רבה, ואילו בשבת שובה ובחג הסוכות ושמיני עצרת היו עושים כבכל שבת, וכן המנהג בבעלזא.

החפצים בחיים - חפץ חיים יומי

"הם שמעו שהוא ה'שפיץ' של הישיבה, אבל אני יודע שהוא בחור די בינוני... מה עלי לענות להם?"

הצטרפו אלינו ללימוד היומי בספר 'חפץ חיים'

התורה שיש במשודך, אין לגלות לשואל, דאיהו דאפסיד אנפשיה, שהיה לו להוליכו אצל בעלי תורה שינסו את כח חכמתו וידיעתו עד היכן מגעת... ומדלא עשה כן נתרצה בדבר. וב'באר מים חיים' מוסיף רבנו, שהבוחנים צריכים לברור את תשובתם היטב על פי ענין השידוך, עד איזה גבול צריכה באמת להגיע ידיעתו בתורה, ושלא יגדילו את חסרון ידיעתו יותר ממה שהוא.

ב'ביאורים ומוספים' מביאים בענין זה את דעת הגר"י פיישר, שכשמבררים על בחור בינוני אם הוא מצויין ביותר, וידוע שהמבררים הם אנשים פשוטים ובחור זה הוא שידוך טוב עבורם, ושמה שהם מחפשים הוא למעלה ממעמדם ודרגתם, אסור לפרט להם שבחור זה אינו מצויין. וכן דעת הגר"נ קרליץ, והוסיף שאם האדם שמבררים אצלו אינו מכיר את השואל, ולכן אינו יכול לענות לו כפי שמתאים לו, יתכן שהעצה היא לענות באופן כללי. ומאידך, במקרה הפוך, כאשר רואה הנשאל שהבחור כלל אינו תואם לרמה שמחפש הצד השני, כתבו כמה פוסקים שעליו להניח שהבחורים שאצלם ביררו לא אמרו את האמת, ומצווה עליו לגלות את האמת לצד הכלה.

חלק הכללים של הלכות רכילות ב'חפץ חיים' מסתיים מכלל 'ט' ומשם מתחיל חלק הציורים, בו מתאר רבנו ה'חפץ חיים' תרחישים מצויים בחיי היום יום ומפרט את הדין בהם.

הציור השלישי עוסק בשידוכים - שאלות בנושאים אלו דורשות בירור עמוק ורציני, ובמקרה הצורך יש לעיין היטב במקורות ולהיוועץ במורה הוראה. כאן נזכיר קווים כלליים בלבד העולים מדברי ה'חפץ חיים', ונביא בקצרה כמה נידונים מבין רבים המובאים ב'ביאורים ומוספים' של 'דרשו'.

ה'חפץ חיים' כותב כי אסור לומר שום חסרון על משודך, מלבד אם מדובר ב"חסרונות עצומים". הגדרת "חסרונות עצומים" היא - או חולי פנימי נסתר שאם המחותר היה יודע ממנו לא היה מתרצה לשידוך, או אפיקורסות. וכאמור, במקרים כאלו יש לעיין היטב ולהיוועץ במורה הוראה. מלבד חסרונות אלו אין לומר כל גנאי על המשודך, וב'ביאורים ומוספים' מובא כי ב'תשובות והנהגות' הסתפק לגבי מקרה שהנשאל הוא קרוב משפחה סוּמְכִים עליו, האם מותר לו לספר גם גנאי פחות חמור, מדין 'מבשרך על תתעלם'. ומוסיף ה'חפץ חיים', כי אם החיסרון הוא מצד מיעוט חכמת

תקע תש"ת במקום תשר"ת - מה הדין?

משולחנו של הרה"ג רבי מרדכי הלוי שוורצבורד שליט"א מורה הוראה 'נאות שמחה' - מודיעין עילית

מועילה לתש"ת, שנחשב בלא כוונה. ואף אם כשתקע היה סבור שצריך תש"ת, כגון שחשב שכבר תקע שלש פעמים תשר"ת, ואז יוכל להמשיך תקיעה ולצאת בתש"ת, מיהו כשמוציא אחרים, אותם אחרים שכוונו לשם תשר"ת לא יצאו ידי חובה.

ומכאן יש להעיר הערה גדולה, שאם כשהמקריא אמר תקיעה התבלבל התוקע וחשב שכעת זה תש"ת, ואחר התברר שזה תשר"ת, לא עלתה תקיעתו וצריך לחזור ולתקוע. והעצה היא שיאמר התוקע שמכוון בכל התקיעות על דעת המקריא.

שאלה: מעשה בבעל תוקע, שלאחר שתקע פעמיים תשר"ת, תקע תקיעה, ואחריה - במקום שברים תרועה - תקע רק שברים, ושהה. והשאלה היא, האם צריך לחזור על התקיעה ושוב לעשות שברים תרועה, או שמא יתקע עכשיו תקיעה, ויעלה לו לתש"ת, ואח"כ יתקע תשר"ת שלישי.

תשובה: אינו מועיל ויחזור לתקוע תשר"ת כסדר. והטעם, שאם בשעת התקיעה סבר שצריך תשר"ת ואח"כ נתקל ונעצר לאחר השברים, ודאי אינו מועיל, כמבואר במשנ"ב (סי' תק"צ בשעה"צ ס"ק כ"ג) שתקיעה שכוונו בה לשם תשר"ת אינה

רוצים לקבל את 'לקראת שבת' מדי שבוע ישירות למייל? **שלח מייל ל- dirshu@dirshu.co.il**

דקה מתוקה - 60 שניות מרתקות על הדרך היומי

שלושה פירושים למילה 'מיחל' ושותה מיד

עירובין דף לז

ומיחל ושותה מיד

העיקרון ש"כל האותיות שמוצאיהן ממקום אחד, מתחלפות זו בזו" (לשון סבו, רש"י ויקרא יט טז), וכן העירו בירושלמי (מעשר שני פ"ה ה"ב) "לא מתמנעין רבנן [להחליף] בין ה"י לחי"ת". מעניין שרבינו תם כיון לגירסה עתיקה במשנה, שבמקום "מִחַל" בח' - גורסים בה': "מִהַל" או "מוֹהַל". כך כותב רמב"ן (בחי'דושו לחולין יד/א): "ובנוסחת משניות של ארץ ישראל ראיתי בשם רבינו הא"י מהל', מלשון 'סִבְאָךָ מְהוּל בְּמִים' (ישעיה א כב)". שפירושו: "משקים שלכם מעורבים במים... 'מהול' - מעורב ואין לו דמיון במקרא; ומדרש אגדה פותר 'לְשִׁחוק אֶמְרָתִי מְהוּלָל' (קהלת ב/ב) כמו כן; מעורבב" (רש"י לישעיה).

במילים אלו מסיים רבי מאיר לפרט את סדר הפרשת תרומות ומעשרות מיין שלא הורמה תרומתו: "ומיחל ושותה מיד". בבאור מילה זו נחלקו גדולי עולם, ושלושה פירושים הוצעו למילה "מִחַל":

- א. מתחיל לשתות (ר"ח, פיהמ"ש לרמב"ם, ועוד), על דרך לשון המקרא (בראשית ו א) "ויהי כי החל האדם".
- ב. רש"י מפרש "מִחַל ושותה" מלשון חילול, פדייה והמרה. כלומר, בטרם ישתה "מחלל" את המעשר על כסף.
- ג. מוהל ומערב מים ביין כדי שניתן יהיה לשתותו. פירוש זה למילה חידש רבינו תם (כמובא בתוס' ד"ה "מיחל"), על פי

האם מותר להבעיר אש ביום טוב לצורך גוי?

'עשה', כיון שמקור האיסור הוא בפעולה חיובית: "הוא לבדו יעשה לכם". ויתכן שלדעת מקצת ראשונים האיסור הוא מדרבנן. ואף המלאכות שמותר לעשותן ביום טוב לכל צורך שהוא, משום שלגביהן נאמר הכלל: "מתוך שהותרה לצורך אוכל נפש, הותרה גם שלא לצורך אוכל נפש" - כגון הבערת אש - אסור לעשותן לצורך הגוי.

[שו"ע תקיב, א, משנ"ב א-ב, וביה"ל ד"ה אין]

היתר עשיית מלאכה לצורך 'אוכל נפש' ביום טוב, נלמד מהכתוב לגבי ה'ימים טובים' של חג הפסח: "כָּל מְלָאכָה לֹא יַעֲשֶׂה בָהֶם אֶךְ אֲשֶׁר יֵאָכֵל לְכָל נֶפֶשׁ הוּא לְבָדוּ יַעֲשֶׂה לָכֶם". ודרשו חכמינו ז"ל: "יעשה לכם, לכם, ולא לגוי"; דהיינו, שאסור לעשות מלאכת אוכל נפש ביום טוב לצורך גוי.

ואיסור זה הוא מדאורייתא, אך נחלקו הפוסקים אם האיסור הוא 'לא תעשה', דהיינו איסור עשיית מלאכה ביום טוב, או איסור

באיזה אופן ניתן להזמין גוי הנמצא בתהליכי גיור לסעודת יום טוב?

שמקנים לו את האוכל בערב יום טוב; וכתבו עוד, כי מותר להודיע לגוי שיש עבורו מנות מוכנות בבית הישראלי, כיון שאמירה זו אינה כדרך הזמנה לסעודה, ואין לחשוש שיבשלו עבורו מאכלים נוספים לסעודתו.

ולסעודת שבת, מותר להזמין גוי כרגיל, כיון שאין חשש שיבשלו עבורו, שהרי הבישול אסור בשבת, ומותר אף לטרוח בהגשת המאכלים לפניו.

[שו"ע תקיב, א, ומשנ"ב ד, ו, ז רח: ביאורים ומוספים דרשו, 8-9]

כאמור, אסור לעשות מלאכת אוכל נפש ביום טוב לצורך הגוי. ועקב כך, אסרו חכמינו ז"ל להזמין גוי לסעודה ביום טוב, מחשש שיבשלו מאכלים במיוחד עבורו.

אולם, מותר לשלוח לביתו של גוי אוכל שהוכן לצורך ישראל; ובתנאי שהדבר אינו כרוך באיסור מלאכת 'הוצאה', שהרי גם מלאכת הוצאה - אפילו באיסורי הוצאה דרבנן - אסורה לצורך הגוי.

ויש שכתבו, כי מותר להזמין גוי הנמצא בתהליכי גיור, באופן

האם מותר להזמין אדם שאינו שומר מצוות לסעודת יום טוב?

אולם, 'תינוק שנשבה', שפירושו - יהודי שגדל בסביבה המנותקת משמירת המצוות, ואינו יודע מאומה על אודותן, אינו נחשב כמומר. ובנוגע לחילונים שבזמננו - יש שכתבו שאין דינם כתינוק שנשבה, ובפרט בארץ ישראל, בה הסביבה אינה מנותקת לחלוטין משמירת המצוות; ויש שכתבו שצריך לדון בכל מקרה לגופו, ובמקרה של ספק, ניתן להקל ולהזמין.

[משנ"ב תקיב, ב, ושעה"צ ב; ביאורים ומוספים דרשו, 3-7]

בהמשך לאמור: כשם שאסור להזמין גוי לסעודה ביום טוב, כך אסור גם להזמין יהודי מומר, שדינו כגוי לכל דבר, ומשום כך גם אינו מצטרף ל'מנין', ויינו אסור בשתייה.

למומר נחשב: העובד עבודה זרה, אפילו בצניעה; המחלל שבת בפרהסיא, מתוך פריקת עול, (ואינו בוש לעשות כן גם בפני אדם גדול, ראה במקורות); העובר על כל מצוות התורה מלבד עבודה זרה; והעובר אפילו עבירה אחת 'להכעיס'.

* לדעת פוסקים רבים, עישון סיגריות אינו נחשב לדבר 'השווה לכל נפש', ואסור ביום טוב; ויש חולקים. ובזמננו, שהמודעות לנוזקי העישון הולכת ומתרבה, - יתכן שאף לדעת הפוסקים שהקלו בזמנם, אסור מדאורייתא לעשן ביום טוב.

* המצית ביום טוב אש בעזרת גפרור שהודלק מִנֵר - לא ישליך מידו את הגפרור באופן שכיבוי ודאי, אלא יניח את הגפרור בעדינות על גבי משטח כלשהו, ויכבה מאליו.

* אסור להניח, או להתיז, בשבת וביום טוב, בושם וכל דבר שמטרתו לתת ריח טוב, על גבי בגד, על מנת להכניס בו את הריח; משום ש'מוליד' ריח בבגד, והדבר דומה לעשיית מלאכה.

מה שלמדנו לפני מאה ימים:

ילד שאביו אינו פוגש אותו בלילות - האם מחויב לחנכו למצות ספירת העומר ביום?

והמצוה לא תתקיים המצוה בשלמותה. ויש שהורו שאשה המדקדקת במעשיה רשאית לברך. וקטן - משעה שמבין את ענין הספירה של ארבעים ותשעה ימים, חובה לחנכו לספור את העומר בלילה, עם ברכה. ואין לחנך קטן לספור ביום, וכשאינן לאב אפשרות לחנכו לספירה בלילה, הריהו פטור מחינוכו למצוה זו.

[משנ"ב תפ"ט, ג; ביאורים ומוספים דרשו, 6 ו'9, וראה שם, 7]

יש מהראשונים שסוברים שנשים מחויבות במצות ספירת העומר, אולם, לדעת רוב הראשונים, נשים פטורות ממצוה זו, כפי שהן פטורות משאר המצוות ש'הזמן גרמא', וכן הלכה. ויש מהאחרונים שכתב שהנשים קיבלו על עצמן מצוה זו כחובה, אך לדעת אחרונים רבים, לא קיבלו הנשים על עצמן מצוה זו, והן פטורות. ויש שכתבו, שאף נשים המקיימות את המצוה, ראוי שלא יברכו עליה, כיון שיש להניח שבאחד הימים יטעו בספירתן,

הלוח היומי

כ"ו באלול | הוא היום השני לבריאת העולם, שבו ברא הקב"ה את הרקיע, ובבר"ר נכתב, גם הגהינום

הוא היום השני לבריאת העולם, שבו ברא הקב"ה את הרקיע, ובבר"ר נכתב, גם הגהינום.
יארצייט:

תקס"ה: רבי אליהו ב"ר יוסף הצרפתי זצ"ל, מו"ץ בפאס-מרקו, בעל אליהו זוטא, קול אליהו, אדרת אליהו ועוד.
תר"ה: רבי חיים ב"ר שלמה פינטו זצ"ל, רב הקהילה במוגאדור-מרקו.
תרל"ט: רבי שמואל אבא ב"ר זעליג זצ"ל, מזיכלין, בעל להב אש.
תרנ"ז: רבי אהרן ב"ר ברוך מרדכי זצ"ל, מקוידנוב.
תרס"ז: רבי עמרם ב"ר יצחק יעקב בלום זצ"ל, אב"ד באויפאלא-הונגריה ועוד, בעל שו"ת בית שערים.
תרח"צ: רבי אבא ב"ר עמרם אלבז זצ"ל, ראב"ד צפרו-מרקו, בעל מילי דאבא, זובחי הזבח ועוד.
תש"ז: רבי חיים ב"ר זלמן וילשטיין זצ"ל, בעל חיי המשנה.
תשס"ד: רבי אברהם ב"ר ישראל מנחם הלוי הורוויץ זצ"ל, בעל דבר הלכה, אורחות רבנו.

על מה לבקש בראש השנה?

בראש השנה אדם צריך לבקש רק על מלכות ה'.

(הגר"ח מוולוז'ין - דרשת מהר"ח לר"ה)

ואם מבקש על צרכיו הפרטיים יבקש "למענך אלקים חיים" - בשביל עבודת ה'.

(הגר"י לוינשטיין - אור יחזקאל אלול עמ' קט)

נשתדל בראש השנה לבקש שכבוד ה' יתגלה בעולם, ואף כשנבקש על צרכינו הפרטיים נכוין שהם לצורך עבודת ה', ולהרבות כבודו בעולם.

* שיעורים מקוצרים על הדף היומי

* דף היומי בהלכה - 5 דקות ביום

* ווארטים וסיפורים מיוחדים לפרשת השבוע

* סיפורי צדיקים ותוכניות מיוחדות

הכל במקום אחד

קו השיעורים של 'דרשו' 4992* או 077-2222-666

לתשומת לבכם: התמונות המוצגות כאן יש עליהם זכויות יוצרים ואין להשתמש בכל שימוש שהוא ללא היתר בכתב

העלון מופץ לזיכוי הרבים, אנא הימנעו מקריאה בשעת התפילה וקריאת התורה

דרשו | רח' הקבלן 45 ירושלים | 02-5609000 | לשאלות ופניות בכל נושא: dirshu@dirshu.co.il